

Dicercaalni

Alpraktbagge

Skalbaggar, Praktbaggar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
B2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Buprestidae (praktbaggar), **Släkte:** *Dicerca*, **Art:** *Dicercaalni* - alpraktbagge (Fischer von Waldheim, 1823) **Synonymer:**

Kännetecken

En mycket vacker, starkt grönglänsande skalbagge med en kroppslängd av c:a 20 mm. Kroppen är högvälvd och täckvingarnas spetsar är utdragna till 2 mm långa utskott.

Utbredning och status

Utbredd efter ostkusten från östra Småland till Hälsingland, även vid Mälaren. Äldre fynd föreligger dessutom från Skåne. Arten förekommer även i södra Finland och Baltikum samt i Mellan- och Sydeuropa, Nordafrika, mindre Asien och Kaukasus. I Sverige är alpraktbaggen mycket lokal och förekommer i individsvaga populationer.

Ekologi

Larvutvecklingen sker i solexponerade, döda klibbalstubbar med hård ved, ofta sådana där hackspettar hackat av en del av barken så att hårda, soltorkade partier bildats. Angrepp är även påträffade i stående, levande träd vid stränder vilka fått smärre stamskador med död ved på grund av isskjutning. Generellt påträffas angreppen mest utefter stränder, men även friställda alar ute på hyggen kan utnyttjas. Faller träden omkull kan larverna ofta inte fullfölja sin utveckling. Vid inre Mälaren har arten även påträffats i döda grenar och stamdelar i toppen på grova, mistelangripna lindar. Samma stamdelar kan begagnas för äggläggning under flera år i rad. Larvgångarna är mycket platta och ligger ofta tätt tillsammans efter vissa årsringsavsnitt. Utvecklingen tar flera (förmodligen upp till fem) år i anspråk, med förpuppning under högsommaren. Den fullbildade skalbaggen kläcks på sensommaren och kan tydligen övervintra för att visa sig igen på försommaren nästa år.

Hot

Bristen på grova högstubbar av klibbal i strandmiljöer och i sumpskogar är det största hotet mot arten. På många ställen saknas även lämpliga successioner av al. Det är främst i strandmiljöer med många öar och uddar, till exempel vissa skärgårdsavsnitt, som alpraktbaggen har en möjlighet att överleva på längre sikt.

Åtgärder

Inom områden som mellersta Kalmar län, inre Mälarenregionen och nordöstra Uppland är det viktigt att man ser till att den finns en succession av gammal solexponerad klibbal efter stränderna. I samband med slutavverkningar bör gamla klibbalar sparas på hyggen. Vid de inre Mälarfjärdarna bör man dessutom spara gamla grova lindar.

Naturvård

Konventioner: Skogsstyrelsens signalart

Litteratur

Bily, S. 1982. The *Buprestidae* (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* 10: 38–39.

Lundberg, S. 1961. Bidrag till kännedomen om svenska *Coleoptera*. 4. *Ent. Tidskr.* 82: 68.

Lundberg, S. 1993. Skalbaggar i Hornsö- och Strömsrumstrakten i östra Småland. *Ent. Tidskr.* 114: 87.

Palm, T. 1950. Die Holz- und Rindenkäfer der nordschwedischen Laubbäume. *Medd. fr. Stat. Skogsforskn, Inst. B* 40: 164–165.

Författare

Bengt Ehnström 1999. © ArtDatabanken, SLU 2006.